

جمهوری اسلامی افغانستان

طرح مسوده قانون غذا

در مطابقت با موافقتنامه TRIPs و مقتضیات WTO

تهیه شده توسط:
(USAID/FAFA)

تجدید نظر شده: توسط گروه کاری مشترک وزارت خانه های تجارت و صنایع،
صحت عامه، زراعت و مالداري، عدليه، اداره ملي نورم استندرد، اتحاديه پيشه
وران، اتاق های تجارت و صنایع و متخصصین دفتر تافا

ترتیب کننده و مجری گروه کاری: قاضی حمید الله "امیری"
مشاور حقوقی دفتر تافا
شماره تماس: 0700022140
آدرس الکترونیکی: hamidullah.amiry@gmail.com

فهرست مندرجات

قانون غذا

فصل اول

احكام عمومى

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>ماده</u>
1	مبنى	ماده اول:
1	هدف	ماده دوم:
1	اصطلاحات	ماده سوم:
3	تطبيق مفاد قانون	ماده چهارم:

فصل دوم

اداره كنترول غذا

4	اداره كنترول غذا	ماده پنجم:
4	وظايف و صلاحيت هاى اداره كنترول	ماده ششم:
4	وجوه مالى	ماده هفتم:
4	بورد كنترول غذا	ماده هشتم:
5	تعطيل دراجرائى وظايف	ماده نهم:
5	اعضائى بورد	ماده دهم:
7	كميته علمى	ماده يازدهم:

فصل سوم غذا و تجارت بین المللی

7-----	منع و یا محدود سازی مواد غذایی	ماده دوازدهم:
7-----	منع واردات و تولید	ماده سیزدهم:
7-----	حالات اضطرار	ماده چهاردهم:
8-----	تجارت مواد غذایی	ماده پانزدهم:
8-----	قابلیت ردیابی	ماده شانزدهم:
8-----	لیبل گذاری	ماده هفدهم:
8-----	ستندرد های بین المللی	ماده هجدهم:
8-----	مبانی علمی و ارزیابی خطر	ماده نوزدهم:
9-----	تعادل	ماده بیستم:
9-----	آگاهی و نشر معیار های حفظ الصحوی	ماده بیست و یکم:
9-----	وضاحت و شفافیت	ماده بیست و یکم:

Formatted: Highlight

فصل چهارم تفتیش و بررسی

10-----	تفتیش	ماده بیست و دوم:
10-----	حدود و صلاحیت های اداره کنترل غذا	ماده بیست سوم:
11-----	حقوق و مسئولیت های شخص مسئول	ماده بیست چهارم:
11-----	نقیصه ها و تدابیر لازم	ماده بیست پنجم:
11-----	عدم مطابقت با ستندرد ها	ماده بیست ششم:

(ب)

فصل پنجم

واردات و صادرات

12-----شرایط الزامی در واردات	ماده بیست هفتم:
12-----نمونه گیری و آزمایش	ماده بیست هشتم:
13-----لیبل گذاری و حالت دهی مجدد	ماده بیست نهم:
13-----تقلیل تاثیرات منفی بر تجارت	ماده سی ام:

فصل ششم

جرایم و مجازات

14-----قواعد صحتی (حفظ الصحوی) -----	ماده سی و یکم:
14-----مواد غذایی غیر سالیب -----	ماده سی و دوم:
14-----مواد غذایی خلاف استاندارد -----	ماده سی و سوم:
15-----لیبل های غلط یا فریبنده -----	ماده سی و چهارم:
15-----تخلفات و تخطی ها -----	ماده سی و پنجم:
16-----نشر تبلیغات غلط یا فریبنده -----	ماده سی و ششم:
16-----مجازات -----	ماده سی و هفتم:

فصل هفتم

احکام متفرقه

17-----حق استیناف -----	ماده سی و هشتم:
17-----عدم مسئولیت -----	ماده سی و نهم:
17-----احتمالات -----	ماده چهلم:
18-----حق دفاع -----	ماده چهل و یکم:
18-----وضع مقرره ها و طرز العمل ها -----	ماده چهل و دوم:
19-----تاریخ انفاذ -----	ماده چهل و سوم:

(ج)

طرح قانون غذا

فصل اول احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این قانون در روشنائی احکام نگهداری، انتقال، فروش، واردات و صادرات غذا، جهت تضمین مصونیت و کیفیت، و مناسب بودن غذا و تامین مواد غذایی به قدر کافی و سایر موضوعات مربوطه، وضع گردیده است.

هدف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت از:

- (1) حفاظت از صحت انسانی
- (2) تسهیل تجارت در محصولات غذایی
- (3) توسعه، احیای مجدد و انکشاف متداوم اقتصاد ملی
- (4) تأمین مصونیت غذایی
- (5) تفتیش، ارزیابی، معاینه و تثبیت بقایای مواد بیولوژیکی و کیمیای در غذا و تولیدات آن
- (6) تجزیه و تحلیل مرکبات کیمیای غذا
- (7) تطبیق طرز العمل های صحی در تولید غذا، پروسس، بسته بندی، نگهداری، انتقال و تسهیلات بازاریابی
- (8) استندرد سازی و کنترل کیفیت غذا های وارداتی، صادراتی، و تولیدات داخلی
- (9) طرح و تطبیق پروگرام های آموزشی و ارتقاع ظرفیت
- (10) تأمین شرایط ایمنی برای حفظ محیط زیست و صحت کارکنان پروسه تولید غذا
- (11) تنظیم سایر موضوعات مربوطه

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده میکند:

- (1) مواد افزودنی: موادی اند که منحصیث مواد غذایی به مصرف نمی رسند، مانند انواع مساله جات، طعم دهنده (رنگها، مواد ضد پوینک) حجم دهنده ها، بافت دهنده ها، نرم کننده ها، **کافت** **تقویت** کننده ها) که جهت افزایش ارزش غذایی استفاده می شود.

Formatted: Highlight

- (2) **تقلب:** به معنی اضافه کردن مواد اجنبی درجه دوم یا ماده بی اثر در مواد غذایی و یا برداشتن جزء ترکیبی بالارزش و ضروری مواد غذایی بمنظور بلندبردن ارزش کالری یا پنهان نمودن عیب، میباشد.
- (3) **تبلیغات:** هر نوع اشتها را به منظور افزایش مسقیم یا غیر مستقیم فروش یا در اختیار قراردادن محصولات غذایی و یا هر موادیکه منحصراً غذا نشر شده است چه نوشتاری باشد یا سمعی و بصری ویا هم نوع دیگری را شامل میگردد.
- (4) **تجهیزات:** عبارت از تمام و یا قسمتی از ابزار، آلات، وسایل، ماشین ها یا دیگر وسایل ایکه در تولید، ساخت، طرز العمل، بسته بندی، باربندی، لیبل نمودن، حمل و نقل، ارائه یا نگهداری هر نوع مواد غذایی استفاده گردد ویا قابلیت استفاده را داشته باشد، میباشد.
- (5) **کارمند ذیصلاح:** شخصی وارد و با صلاحیت است که در چوکات اداره کنترل غذا فعالیت مینماید.
- (6) **اداره:** عبارت از اداره کنترل مواد غذایی میباشد که طبق ماده 5 این قانون ایجاد میگردد.
- (7) **بورد کنترل غذا:** عبارت از بورد کنترل غذا میباشد که بر اساس ماده 8 این قانون ایجاد میگردد..
- (8) **کمیتة علمی:** عبارت از کمیته است که طبق ماده 11 این قانون ایجاد میگردد.
- (9) **ماده ملوث کننده:** عبارت از موادی است که قصداً در غذا اضافه نگردیده، بلکه در نتیجه تولید ساخت، تهیه، تدابیر، باربندی، بسته بندی، حمل و نقل یا نگهداری چنین مواد غذایی یا در نتیجه آلوده گی محیطی، در غذا، موجود باشد. این مورد شامل اجزای حشرات، موی یا پشم حیوانات یا دیگر موضوعات تصادفی نمیکردد.
- (10) **آلوده گی:** عبارت از وجود یا وقوع ماده ملوث در غذا میباشد.
- (11) **صادرات:** عبارت از صادرات از افغانستان به هر وسیله میباشد.
- (12) **صادر کننده:** عبارت از شخصی است که منحصراً صاحب، ارسال کننده، دریافت کننده، نماینده قانونی یا کمیشن کار، در تصاحب یا در حفاظت یا کنترل هر نوع مواد غذایی صادر شده از افغانستان، قرار داشته باشد.
- (13) **مواد غذایی:** عبارت از هر ماده پخته، نیمه پخته یا خام که به منظور مصرف برای انسان ها تهیه جهت تغذی و رفع نیازمندی های انساج عضویت برای تامین انرژی و ادامه حیات استفاده میگردد. مواد آرایشی و دخنیات یا موادی که صرف به صفت ادویه بکار میروند، شامل این بخش نمیکردد.
- (14) **تجارت مواد غذایی:** عبارت از هر نوع تجارت کوچک و بزرگ میباشد، که در آن تولید، ساخت، تهیه، طرز عمل، باربندی، بسته بندی، حمل و نقل، استعمال، تدارک، نگهداری یا فروش مواد غذایی صورت میگیرد، چه به منظور مفاد باشد یا غیر آن.
- (15) **زنجیره تولید مواد غذایی:** عبارت از تمام مراحل تولید مواد غذایی از تولید ابتدائی الی فروش و استفاده آن میباشد.
- (16) **مصنوعیت غذایی:** عبارت از حصول اطمینان از عدم رسیدن اسبب و ضرر برای مصرف کننده در زمان تولید و مصرف مواد غذایی، میباشد.
- (17) **واردات:** عبارت از ورود مواد غذایی با استفاده از هر وسیله به افغانستان، میباشد.
- (18) **وارد کننده:** عبارت از شخصی است که منحصراً مالک، ارسال کننده، دریافت کننده، نماینده قانونی یا کمیشن کار، در تصاحب، حفاظت یا کنترل هر نوع مواد غذایی وارد شده به افغانستان، قرار داشته باشد.
- (19) **اعلام بهبودی:** به معنی آگهی است که طبق ماده 25 این قانون اجرا میگردد.
- (20) **اجزائی ترکیبی:** عبارت از مواد افزودنی غذایی، است که در ساخت یا تهیه مواد غذایی از آن استفاده بعمل آمده و در تولید نهائی غذا موجود میباشد. و ممکن در شکل تغیر یافته مواد غذایی نیز استفاده شود.
- (21) **لیبل یا علامت گذاری:** عبارت از هر نوار، نشان، علامت، تصویر یا دیگر انواع تعریف مانند علامت کتبی، چاپی، قالبی، حک و نشانی شده، برجسته شده، مهر شده یا ضمیمه شده به طرف مواد غذایی یا بسته آن، میباشد.

- (22) **تولید:** شامل پروسس و نگهداری و سایر فعالیت های مربوطه در غذا، میگردد.
- (23) **کارشناس رسمی:** عبارت از شخص با صلاحیت میباشد که واجد شرایط مناسب طبق این قانون باشد.
- (24) **لابراتوار رسمی:** عبارت از لابراتواری است که طبق فقره 17 ماده 6 این قانون تعیین و ایجاد میگردد.
- (25) **مالک یا شخص مسؤول:** عبارت از شخصی است که بالای یک شی در زمان معینه تصاحب، قیادت یا کنترل داشته باشد.
- (26) **بسته بندی:** عبارت از عملیه تنظیم محصولات مواد غذائی در بسته های لازم (سبد، ظرف، سطل، پطنوس و امثال آن) تا در حمل و نقل، ذخیره، محافظه و جلوگیری از تخریب شان کمک می نماید.
- (27) **شخص:** عبارت از شخص حقوقی و یا حقیقی می باشد.
- (28) **متعلقات:** شامل خانه، خیمه یا دیگر ساختمانهای دایمی یا موقت و نیز زمین ایکه متعلقات مذکور بالای آن اعمار گردیده شده اند و هر زمین دیگریکه بمنظور تولید، ساخت، بار بندی، بسته بندی، حمل و نقل، بازرسی، نگهداری یا فروش هر نوع مواد غذائی، بکار میروند.
- (29) **تولید غذا:** عبارت از زرع، تربیت یا رشد دادن مواد غذائی منجمله خرمن کردن، شیر گرفتن و تولید حیوانات فارمی قبل از ذبح آنان، میباشد.
- (30) **فروش:** عبارت از عرضه، آگاهی، نگهداری، ذخیره، نمایش، انتقال، ارسال، بمنظور فروش یا تبادل، میباشد.
- (31) **مراحل تولید:** عبارت از تولید، واردات، ذخیره و فروش مواد غذای می باشد.
- (32) **غذای روی جاده:** عبارت از غذای آماده برای خوردن و یا غذا های که در جاده ها یا دیگر محلات عمومی به فروش میرسد، میباشد.
- (33) **ماده اصلی:** عبارت از هر نوع مواد جامد، مایع و گازی میباشد.
- (34) **قابلیت ردیابی:** عبارت از توانائی تشخیص و تعیین تمام مراحل تولید، ساخت و توزیع، مرجع اصلی و نهائی مواد غذائی – تولید حیوانات، مواد غذائی یا موادی که به منظور افزودن به غذا تهیه شده است، میباشد.
- (35) **عملیه:** عبارت از رنگ، لکه، پودر کاری، جلا دادن، پوشانیدن، یکجاساختن، محفوظ کردن، معطر ساختن، رقیق یا ضخیم کردن توسط هر ماده، میباشد.
- (36) **شرایط غیر صحی:** عبارت از شرایط و حالاتی میباشد که ممکن است باعث آلوده گی مواد غذائی یا تبدیل آنها به شکل خطرناک یا زیان آور به صحت باشد.
- (37) **وسایط نقلیه:** عبارت از کشتی ها، هواپیما ها، ریل، وسیله نقلیه، کراچی، کانتینر، حیوان یا سایر وسایل ایکه که مواد غذائی را میتوانند از یک محل به محل دیگری انتقال دهند، میباشد.
- (38) **سالم بودن غذا:** عبارت از مواد غذائی طبیعی، پاک، مصنوع و حلال میباشد.
- (39) **حفظ الصحه مواد غذائی:** عبارت از تمام شرایط و مقررات لازم بمنظور حصول اطمینان از مصئونیت و مناسب بودن غذا در تمام مراحل ذنجیره تولید غذا، میباشد.

تطبیق مفاد قانون

ماده چهارم سوم:

این قانون در ارتباط به حفظ صحت انسانها میباشد، موضوعات مربوط به صحت حیوانات و صحت نباتات توسط قوانین مربوطه شان تنظیم میگردند.

Formatted: Highlight

فصل دوم اداره کنترل غذا

اداره کنترل غذا

ماده پنجم:

اداره کنترل غذا در افغانستان منحصی اداره کنترل کننده مواد غذایی در چوکات وزارت محترم ( ) ایجاد میگردد و از ایجاد ان به کمیسیون مجموع قوانین تغذی آگاهی ارسال میگردد. رئیس و معاونین اداره مذکور به پیشنهاد وزارت (-----) طبق قانون و منظوری مقام محترم ریاست جمهوری تعیین میگردد.

وظایف و صلاحیت های اداره کنترل غذا

ماده ششم:

وظایف این اداره عبارت اند از:

(1) تطبیق مدیریت رفع خطر جهت حصول اطمینان از تمام موارد ذیل:

- 1- مواد غذایی مصنون تولید شده برای مصارف داخلی یا صادرات
- 2- مواد غذایی توزیع شده یا موجود در بازار های افغانستان، از هر منبع که باشد؛ مطابق با بلندترین استاندارد های مصونیت غذایی و ارزش های تغذی باشد.
- (2) رهبری و هماهنگی فعالیت های کنترل غذا در افغانستان.
- (3) وقایه و جلوگیری از تقلب در فروش مواد غذایی
- (4) ارائه توضیحات در مورد تدابیر مصونیت های غذایی به اساس تحلیل خطرات و یا ستندرد های بین المللی قابل تطبیق برای سایر کشور ها.

(5) اطلاع دهی به کشور مورد معامله تجارتي از عدم مطابقت شرایط وارداتی مواد غذایی وارد شده.

(6) آگام ساختن سایر کشور ها در ارتباط به تدابیر مصونیت غذایی اتخاذ شده با در نظر داشت مسؤلیت هر مکلفیت های بین المللی.

(7)(6) تحکیم ارتباطات با نهاد های دولتی، غیر دولتی و سکتور خصوصی مصونیت غذایی بمنظور حفظ تعادل جدید ترین انکشافات در مورد مصونیت مواد غذایی.

(8)(7) ارائه معلومات در رابطه به مقررات واردات و صادرات، شرایط تخنیکي محصولات غذایی، و سایر مواد تنظیم شده به نهاد های ذیعلاقه بین المللی، منطقه ئی، و سایر نهاد های ملی مصونیت غذایی در صورت درخواست.

(9)(8) طرح، تطبیق و نظارت ستراتیژی و پالیسی های مناسب در مورد مصونیت غذا، تغذیه، طرز العمل های حالت اظطرار و حوادث طبیعی.

(40)(9) تشویق و توسعه تحقیقات در رابطه به مسائل مربوط به غذا در افغانستان.

(44)(10) طرح و تعدیل مقررات، مصوبات، استندرد ها، طرز العمل های اجراییوی در مطابقت با احکام مندرج این قانون.

(42)(11) تشریک مساعی با تمام سکتور های مربوط به زنجیره غذایی و ارائه مشورت های مناسب در اجرای فعالیت های مندرج ماده ششم، بند های (1) الی (11) این قانون.

Commented [h1]: فقره ششم حذف شد

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Indent: Before: 0.5", No bullets or numbering

- (43)(12) همکاری و ارائه مشوره و معلومات در رابطه به کنترول، مصونیت و تجارت مواد غذائی به ادارات دولتی، غیر دولتی، سکتور خصوصی و عامه مردم .
- (44)(13) دریافت ، جمع آوری، و نگهداری معلومات دست داشته در رابطه به کنترول، مصونیت، و تجارت مواد غذائی، و تغذیه در افغانستان.
- (45)(14) ارتقای سطح دانش و آگاهی دهی برای مصرف کنندگان در مورد مصونیت غذائی و تغذیه.
- (46)(15) نمایندگی در مجتمع های دوجانبه چند جانبه، منطقه ای و بین المللی در رابطه به موضوعات مصونیت غذائی.
- (47)(16) اداره کنترول غذا بمنظور تطبیق بهتر احکام مندرج این قانون و سایر مقررات مربوطه عندالوقوع لابراتوار مشخصی را منحصیث لابراتوار رسمی تعیین می نماید.
- (48)(17) اجرای سایر امور مربوطه طبق احکام مندرج این قانون..

وجوه مالی

ماده هفتم:

- بر علاوه تخصیص بودجه سالانه تصویب شده توسط پارلمان، تامین وجوه مالی اداره شامل موارد ذیل نیز میگردد:
- (1) حقوق بدست آمده توسط اداره در برابر اجرای حق عمل ها و حق خدمات.
  - (2) پول یا سایر دارائی های که از طریق، تحایف و یا هم جریمه ها در صورت تخلف از قوانین و مقررات به اداره تادیه یا تعلق میگردد.
  - (3) مبالغ مندرج فقره های 1 و 2 این ماده به حساب واردات دولت تحویل بانک میگردد.

بورد مستقل ملی غذا و مواد غذائی

ماده هشتم:

- (1) بورد یا هیئت مدیره کنترول غذا در چوکات وزارت ( ) ایجاد و وظایف و مسئولیت های ذیل را دارا میباشد:
  - 1- ارائه مشوره به وزیر ( ) پیرامون تمام موضوعات مصونیت مواد غذائی.
  - 2- نظارت از اجرای فعالیت ها و وظایف اداره کنترول غذا.
  - 3- ارائه مشوره و همکاری در تدوین ، بررسی و تطبیق پالیسی های مصونیت غذا و طرز العمل ها .
  - 4- ارائه پیشنهادات لازم و همکاری در ترتیب و تعدیل مقررات، مصوبات ، استندرها، و طرز العمل های اجرائی.
  - 5- رسیدگی به شکایات و اعتراضات در مورد تصامیم و کارکرد های مسؤلین اداره کنترول مطابق به این قانون و سایر مقررات نافذه.
  - 6- به دسترس قرار دادن معلومات بدست آمده از کمیسیون کد های ستندارد، سازمان جهانی استندرد، سازمان جهانی صحت حیوانی یا سایر نهاد های دولتی، و غیر دولتی استندارد سازی منطقه ای یا بین المللی و هماهنگی در توزیع استندرد های طرح شده در افغانستان، به کارمندان اداره کنترول و سایر نهاد های ذیعلقه.
  - 7- طرح پلان های مناسب در رابطه به اشتراک افغانستان در فعالیت ها و مجالس کمیسیون کد های ستندارد، سازمان جهانی استندرد، سازمان جهانی صحت حیوانی و نهاد های سببایدی آنان.
  - 8- انجام سایر وظایف که توسط وزیر ( ) مطابق به احکام مندرج این قانون به این بورد محول میگردد.

تعلم در اجرائی وظایف

ماده نهم:

در صورت عدم اجرای وظایف محوله توسط بورد مصنونیت غذا، وزیر ( ) میتواند هدایات لازم را برای بورد بمنظور اجرای وظایف به موقع و مناسب پیشکش نماید، و در صورت عدم تعقیب هدایت میتواند با مشوره با رئیس اداره کنترل غذا در مورد بورد تصمیم مقتضی اتخاذ نماید.

اعضای بورد

ماده دهم:

(1) اعضای بورد متشکل از نمایندگان با صلاحیت و مسلکی ادارات ذیل میباشد:

1. رئیس اداره کنترل غذا
2. نماینده مسلکی و با صلاحیت وزارت زراعت، آبیاری و مالداري
3. نماینده مسلکی و با صلاحیت وزارت صحت عامه
4. نماینده مسلکی و با صلاحیت وزارت تجارت و صنایع
5. نماینده مسلکی و با صلاحیت وزارت اطلاعات و فرهنگ
6. نماینده مسلکی و با صلاحیت وزارت مالیه
7. نماینده مسلکی و با صلاحیت وزارت تحصیلات عالی
8. نماینده مسلکی و با صلاحیت اداره ارگان های محلی
9. نماینده مسلکی و با صلاحیت اداره ملی ستندرد ملی یا انسا
10. نماینده مسلکی و با صلاحیت اداره حفظات محیط زیست
11. نماینده مستحکین
12. نماینده مسلکی و با صلاحیت اتاق های تجارت و صنایع
13. نماینده مسلکی و با صلاحیت شاروالی کابل
14. نماینده اتحادیه پیشه وران
15. نمایندگان از پوهنخی های فارمسی، زراعت، و ترنری و پونتون طبی

(2) رئیس بورد در اولین جلسه توسط اعضای بورد انتخاب میگردد، بورد کنترل غذا مطابق طرز العمل مقرر و لوایح، جلسات ماه وار خویش را تنظیم نموده و در مورد موضوعات مصنونیت غذا بحث و در مورد تصامیم اتخاذ مینمایند.

(3) هر عضو بورد بنا بر عدم رعایت مقرر سلوکو، ضعف جسمی یا فکری و یا محکوم شدن به جرم، به اتفاق اراء اکثریت اعضای بورد از عضویت عزل گردیده و در عوض نماینده دیگری که واجد شرایط باشد تعیین میگردد.

(4) نحوه انتخاب رئیس و اعضای بورد، اجراءات، وظایف و مسؤلیت های ان به اساس مقرر جداگانه تنظیم میگردد.

کمیته علمی**ماده یازدهم:**

کمیته علمی در چوکات اداره کنترل غذا بمنظور ارزیابی های خطر و تحقیقات در مورد مصونیت غذایی ایجاد میگردد که وظایف و مکلفیت های آن با در نظر داشت آخرین و جدیدترین تحقیقات علمی؛ معلومات در مورد طرز العمل ها، روشها و وسایل تولید؛ نتایج نمونه برداری و تجزیه و تحلیل؛ و سایر معلومات، قرار ذیل تنظیم میگردد:

1. تحلیل و تجزیه و ارزیابی خطرات فزیک، کیمیاوی و یا بیولوژیکی در جریان پروسه تولید غذا.
2. ارائه مشوره های مناسب به مقام وزارت و اداره کنترل غذا در مورد اقدامات مناسب در راستای حفاظت از صحت مصرف کننده گان.
3. ارائه نظریه و یا طرح مقررات و طرز العمل های پیشنهاد شده در ارتباط به موضوعات مربوطه، در محدوده صلاحیت های آن.
4. این کمیته با اداره کنترل غل در مورد خطرات، عوامل یا فکتور های خطر و درک خطر همکاری همه جانبه، تبادل معلومات و مشاوره نموده و از نتایج ارزیابی های خطر به ان اداره گزارش داده و تصامیم خویش را در مورد ابراز توضیح مینماید.
5. شرایط، تعداد اعضاء، نحوه تعیین، اجراءات، وظایف و مسئولیت های این کمیته به اساس مقرر مندرج فقره 4 ماده دهم تنظیم میگردد.

فصل سوم**غذا و تجارت بین المللی****منع ویا محدود ساختن مواد غذایی****ماده دوازدهم:**

اداره کنترل غذا میتواند در ارتباط به موجودیت مواد افزودنی، آلوده کننده و ملوث کننده در مواد غذایی انسان و حیوان محدودیت های را وضع ویا آنرا ممنوع قرار دهد.

منع واردات و تولید**ماده سیزدهم:**

هرگاه اداره کنترل مواد غذایی تشخیص دهد که مواد غذایی، پروسه تولید و ورود آن در افغانستان به اشخاص مصرف کننده خطرناک و یا مضر باشد، میتواند توريد، تولید، کسب، و جمع آوری حاصلات آنرا ممنوع قرار دهد.

حالات اضطراری**ماده چهاردهم:**

در حالات اضطراری، اداره میتواند موارد ذیل را تشخیص و در مورد تصامیم مناسب اتخاذ نماید:

- (1) منع تولید، تهیه یا فروش هر نوع مواد غذایی.
- (2) وضع شرایط در تولید، تهیه یا فروش هر نوع مواد غذایی
- (3) واگذاری نمونه مواد غذایی جهت آزمایش و یا معاینه طوری که لازم است.

(4) ارزیابی و تفکیک مواد غذایی مشکوک و ملوث و محو آن بعد از حصول نتایج لابراتواری.

تجارت مواد غذایی

ماده پانزدهم:

- (1) تمام متعلقات و گدام های که در تهیه، انتقال، فروش، نمایش، ذخیره یا نگهداری مواد غذایی استفاده میگردند، باید طوری فنی و معیاری ساخته شوند که مصونیت فیزیکی، کمیابی و بیالوژیکی مواد غذایی در آن محفوظ بوده و در مخاطره مواجه نگردد.
- (2) تمام شخصیت های حکمی و حقوقی که در تجارت مواد غذایی مبادرت میورزند مکلف اند تا قبل از آغاز فعالیت های تجارتي خویش جواز فعالیت را از اداره کنترل مواد غذایی اخذ نمایند.

قابلیت ردیابی

ماده شانزدهم:

- (1) تاجران مواد غذایی مکلف اند تا سیستمی خاصی را بمنظور ردیابی از مرحله ابتدائی الی مرحله اخیر تولید، اشخاص و افراد ذیل را شناسائی نمایند::

1- عرضه کننده

2- اشخاص و افرادی که برای ایشان عرضه صورت میگیرد مصرف کننده.

Formatted: Highlight

- (2) تاجران مواد غذایی، در صورت تقاضای اداره کنترل غذا، مکلف اند تا تمام معلومات جمع آوری شده را به اساس بند اول این ماده، در اختیار اداره مربوطه قرار دهد.

لیبل گذاری

ماده هفدهم:

هر بسته غذایی که به مقصد فروش آماده شده است باید دارای، لیبل یا علامت باشد.

استندارد های بین المللی

ماده هجدهم:

- (1) استندرد های بین المللی مصونیت غذایی منحصراً مبنای ایجاد استندارد های مصونیت غذایی داخلی، مورد استفاده قرار میگیرند.
- (2) در صورت عدم موجودیت استندرد های بین المللی یا استندرد های داخلی، استندرد های داخلی باید مبنی بر ارزیابی های علمی خطر و مدارک باشد.

مبانی علمی و ارزیابی خطر

ماده نوزدهم:

(1) معیار های حد اقل مصونیت مواد غذایی صرف بمنظور دستیابی به حفاظت صحت و زندگی انسان ها بدون تبعیض غیر قانونی میان تولیدات داخلی و تولیدات وارد شده و نیز میان تولیدات غذایی وارد شده که توسط منابع مختلف تولید گردیده است، تطبیق میگردد.

Formatted: Highlight

- (2) معیار های مصونیت غذایی نباید بطور دلخواه و بدون توجه میان کشورهای که در آن شرایط یکسان یا مشابه وجود دارد، منجمله میان افغانستان و کشورهای صادرکننده، تبعیض قائل شود.

(3) معیار های مصونیت غذایی بر اساس ارزیابی های خطر به صحت انسان ها، مناسب به شرایط، با در نظر داشت فنون ارزیابی که توسط موسسات بین المللی ایجاد گردیده اند، تثبیت می گیرد.

8

تبادل

ماده بیستم:

هرگاه کشور صادر کننده واضح سازد که معیار های آنها مورد حمایت در افغانستان قرار میگیرد معیار های مصونیت غذایی تعیین شده توسط این کشور ها به صفت معیار های معادل مورد پذیرش قرار میگیرد حتی اگر معیار های تعیین شده توسط افغانستان متفاوت نیز باشد.

آگاهی و نشر معیار های حفظ الصحوی

ماده بیست و یکم:

1. تمام معیار های پیشنهاد شده حفظ الصحوی که در مطابقت با استانداردهای بین المللی نمی باشد و یا در مورد، معیار های بین المللی وجود ندارد و طوری تصور گردد که معیار های پیشنهاد شده در صادرات توسط تجار ذی‌علاقه تأثیرات عمده را وارد مینماید، چنین معیار ها باید از طریق مرکز تحقیقاتی و اطلاع رسانی قبل از تهیه طرح نهایی معیار ها طبق مواد موافقتنامه های بین المللی مربوطه طی 60 روز کاری، به اطلاع همه رسانیده شود.

2. تمام نظریات و پیشنهادات که بعد از اطلاع رسانی توسط مرکز تحقیقاتی و اطلاع رسانی در مورد معیار های حفظ الصحوی دریافت میگردد، باید بدون تبعیض قبل از تطبیق و عملی نمودن معیار های مذکور در نظر گرفته شود. اشخاص و یا تجار ذی‌علاقه که به شکل کتبی تقاضای دریافت متن چنین معیار ها را از مرکز تحقیقاتی نمایند، مرکز تحقیقاتی و اطلاع رسانی مسئولیت دارد تا متن معیار های حفظ الصحوی را در اختیار متقاضی قرار دهد، و در صورت امکان مواد متن که در مغایرت با معیار ها، رهنمود ها و سفارشات بین المللی میباشد، مشخص سازد.

3. با در نظر داشت استعجالیت موضوع، معیار های حفظ الصحوی میتواند قبل از اطلاع رسانی تطبیق و عملی گردد، و چنین موضوع باید فوری و بدون تاخیر به آگاهی اشخاص ذی‌علاقه رسانیده شود.

4. تمام معیار های تجدید نظر شده جدید بعد از تطبیق و عملی شدن آنها بدون تاخیر در جریده رسمی مربوطه به نشر رسیده و از تاریخ نشر الی شش ماه، نافذ نمی گردد.

5. با در نظر داشت استعجالیت موضوع، و نیز هرگا تطبیق معیار ها محدودیت های وارداتی را تقلیل بخشد، چنین معیار های حفظ الصحوی میتواند بعد از تاریخ طرح مورد تطبیق قرار گیرد، و معیار های مذکور بعداً در جریده رسمی مربوطه به نشر برسد.

6. به منظور تطبیق بهتر احکام مندرج این ماده، شورای وزیران معیار های قانونی لازم را در معرض تطبیق قرار میدهد.

آرئه معلومات در مورد معیار های حفظ الصحوی

هرگاه تبعه افغانستان و یا تبعه کشور دیگری در مورد معیار های حفظ الصحوی تقاضای معلومات نماید، مرکز تحقیقاتی و اطلاع رسانی در مورد معیار های حفظ الصحوی برای متقاضی سندی را که حاوی معلومات مشخص باشد ارائه مینماید.

این معلومات شامل موارد ذیل میباشد:

1. دلایل علمی در مورد معیار های حفظ الصحوی که بالای تولیدات داخلی و وارداتی تطبیق میگردد.

2. طرز العمل های تحلیل خطرات غذا که صحت انسان ها را در مخاطره قرار میدهد، و همچنان معلومات گذارش ایکه مربوط به چنین تحلیل میگردد.

3. طرز العمل های کنترل تولید غذا در افغانستان.

Formatted: Highlight

Formatted: Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, ... + Start at: 1 + Alignment: Right + Aligned at: 0.25" + Indent at: 0.5"

Formatted: Font: Not Bold, No underline, Complex Script
Font: Not Bold, Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, ... + Start at: 1 + Alignment: Right + Aligned at: 0.25" + Indent at: 0.5"

4. هدایات، مقتضیات و طرز العمل های تفتش و کنترل تولیدات غذایی.

5. معلومات در مورد الحاق و اشتراك افغانستان در موافقتنامه ها و موسسات بين المللی که در ارتباط به معيار های حفظ الصحوی میباشد، و نیز ارانه متن چنین موافقتنامه ها.

6. سایر معلومات مربوطه

2. شورای وزیران مقررہ ای را در مورد مرکز تحقیقاتی و اطلاع رسانی، طرز العمل ارانه معلومات و پرداخت مصارف و حق خدمت های ارانه خدمات فوق الذکر، تجویز مینماید.

وضاحت و شفافیت

Formatted: Indent: Before: 0.25"

Formatted: Font: Not Bold, No underline, Complex Script
Font: Not Bold

فصل چهارم تفتیش و بررسی

تفتیش

ماده بیست و سوم:

Formatted: Highlight

تفتیش مطابق به این قانون اجراء و موارد ذیل را دربر میگیرد:

- (1) تجارت مواد غذایی، محوطه ها و تأسیسات آنها، وسایل حمل و نقل، تجهیزات و سایر وسایل و اسباب مربوطه .
- (2) ترکیبات مواد غذایی، افزودنی ها، ماده ضد عفونی کننده و سایر مواد یا پروسه های که در تولید و یا ساخت مواد غذایی بکار میروند.
- (3) تعقیب و شناسائی دوبلیکیته (تقلب) اگر توسط یک کارخانه دیگر صورت گیرد در داخل و خارج از کشور
- (4) اشخاص و افراد استخدام شده در صنعت مواد غذایی
- (5) اسباب و وسایل بسته بندی
- (6) نظافت، ضد عفونی سازی، حفظ و نگهداشت مواد غذایی در تجارت
- (7) لیبل گذاری

حدود صلاحیت های اداره بررسی یا تفتیش

ماده بیست و چهارم:

Formatted: Highlight

- (1) کارمندان باصلاحیت اداره بررسی و تفتیش به استثنای منازل مسکونی میتوانند به منظور تشخیص تخطی در برابر این قانون بدون اجازه نامه قبلی از محکمه ذی صلاح شرکت های مواد غذایی یا سایر محلات مربوطه را بازرسی نماید.
- (2) اشخاص موظف میتوانند موارد ذیل را در داخل محلات مندرج فقره اول این ماده تشخیص، تحلیل و تجزیه نموده و در مورد تصمیم اتخاذ نمایند:
الف: تفتیش آزمایش هر نوع مواد غذایی، ابزار، پروسه تولید، موادیکه در پروسه تولید، ساخت، پروسس، درجه بندی، بار بندی، بسته بندی، لیبل گذاری، ذخیره، بررسی، ترتیب یا فروش هر نوع مواد غذایی استفاده شده باشد، یا به مقصد استفاده موجود باشد.
ب: درخواست ارائه معلومات از مالک و یا شخص مسئول مالکیت های مندرج فقره اول این ماده در مورد مواد غذایی، ابزار، تولید، مواد و یا سایر موارد.
ج: هر نوع مواد غذایی، محصولات، مواد، اشیا، ظرف یا بسته آنرا وزن، حساب، اندازه، نشانی، باز یا نمونه گیری نماید و نیز، مهر و لاک، قفل، تحت تأمین قرارداد یا بسته نمودن محل مربوطه.
د: از کتاب، بیانیات یا اسناد دیگری که در چنین مالکیت ها دریافت میگردند و به آنها در چنین مواد غذایی استناد میگردد، بازرسی نموده، کاپی بگیرد یا بیرون نویسد و از مالک یا شخص مسؤول در مورد هر یک آن توضیحات مطالبه کند.
ح: مطالعه تمام ارزش ها و ارقام ثبت شده توسط وسایل اندازه گیری مالکیت های مندرج فقره اول این ماده با استفاده از وسایل موجود در محل و یا وسایل اداره کنترل غذا .
ر: عکس برداری .

ز: ضبط ویا مصادره هر نوع مواد غذایی، آلات، محصول، مواد، اشیا و اجناس، کتاب، اعلامیه یا اسنادی که منحصبت ثبوت در برابر تخلف از احکام این قانون تلقی گردد.

(3) هر نوع وسایط نقلیه که در آن حمل و نقل، تولید، ساخت، طرز العمل، درجه بندی، بار بندی، بسته بندی، ذخیره، دست کاری، ترتیب، یا فروش مواد غذایی صورت گیرد یا گمان آن رود، یا در آن هر نوع فعالیت دیگری در رابطه به مواد غذایی اجرا گردد یا گمان اجرای آن رود، توقف داده و جستجو یا تلاشی نماید.

(4) تشخیص معرفی اشخاص اینکه مرتکب تخطی از احکام مندرج این قانون گردیده و یا مورد ظن قرار گرفته اند، به مراجع عدلی و قضائی ذی صلاح.

(5) کارمند با صلاحیت اداره تفتش در اجرای وظایف مندرج فقره 4 این ماده میتواند حضور و همکاری کارمندان قوه اجرائیه را در صورت ضرورت، تقاضا نمایند، کارمندان مذکور با رویت کارت هویت رسمی شناسایی میگردند.

حقوق و مسئولیت های شخص مسئول

ماده بیست و پنج چهارم:

در جریان تفتش طبق ماده 18 مالک یا شخصی مسؤل صنعت مواد غذایی یا سایر اشخاص حاضر در محل تجارت مواد غذایی مکلف اند تا در موارد ذیل با اداره کنترول مواد غذایی به خصوص کارمندان تفتش همکاری نمایند:

- 1- رهنمائی و همراهی کارمند ذیصلاح در جریان تفتش .
- 2- ارائه هر نوع معلومات یا اسناد در مورد تأسیسات، تجهیزات، مواد، طرز العمل ها یا سایر موضوعات مربوطه به، در صورت درخواست.
- 3- تسهیل و اجازه دهی بمنظور نمونه برداری و جمع آوری شواهد منجمله عکاسی و سایر موارد.

Formatted: Highlight

نقیصه ها و تدابیر لازم

ماده بیست و ششم پنجم:

هرگاه دلایل و شواهدی اثباتیه مبنی بر عدم تطبیق و رعایت احکام مندرج این قانون توسط مالک یا شخص مسؤل تجارت مواد غذایی دریافت گردد، کارمند ذیصلاح میتواند اخطاریه ای را به منظور معیاری سازی به مالک یا شخص مسؤل با در نظر داشت موارد ذیل صادر نماید:

- (1) قانون به صورت موجه تطبیق نگردیده، اجراءت و فعالیت های تولیدی و توردی در رابطه به مواد غذایی خلاف احکام مندرج این قانون میباشد.
- (2) تشخیص و تعیین اقدامات لازم توسط کارمند ذیصلاح مبنی بر پرداخت جبران خساره در صورت ارتکاب تخطی های مندرج فقره اول این ماده از جانب مالک ویا شخص مسؤل و مکلف ساختن آنها به اجرای چنین اقدامات در ميعاد تعیین شده در اخطاریه.

Formatted: Highlight

عدم مطابقت با ستندرد ها

ماده بیست و هفتم ششم:

(1) هرگاه ثابت گردد که تولید مواد غذایی یا تجارت آن برای مصرف انسان ها مناسب نمیشود، یا احتمال خطر یا آسیب به صحت انسان ها متصور باشد، کارمند ذیصلاح میتواند تدابیر لازم ذیل را اتخاذ نماید:

Formatted: Highlight

1- مواد غذایی مذکور را ضبط و یا توزیع آنرا توقف دهد ، و نیز به مالک یا شخص مسؤل تجارت مواد غذایی در مورد عدم فروش، برداشت، دستکاری، تحریف در کل و یا بخشی آن بشکل موقتی بدون اجازه امر ذیصلاح، اخطاریه صادر نماید.

2- صدور اطلاعیه کتبی مبنی بر انتقال مواد غذایی بشکل موقت به محل دیگر

3- صدور اطلاعیه کتبی مبنی بر هدر ساختن فوری مواد غذایی مضر

(2) هرگاه مواد غذایی مندرج بند اول این ماده صحت انسان ها را تهدید کند، کارمند ذیصلاح اطلاعیه بموقع را برای اداره کنترول غذا به منظور اتخاذ تدابیر و عکس العمل های لازم جهت حفظ و حمایت صحت عامه ارسال مینماید.

(3) کارمند ذیصلاح اقدامات مندرج بند اول و دوم فقره اول این ماده را به اسرع وقت ممکنه وضعیت مواد غذایی یا تولید و توزیع مواد غذایی مشکوک را تشخیص و بازرسی نموده و اقدامات ذیل را اتخاذ میکند:

1- در صورتیکه مواد غذایی قابل استفاده تشخیص گردد اخطاریه را لغو و یا ، تخلیه مواد غذایی را از محلی که ذخیره گردیده اجازه میدهد.

2- مواد غذایی را از بین برده و یا دفع نماید تا از مصرف آن توسط انسان ها جلوگیری به عمل آید، و از هدر ساختن آن مواد نظارت کند.

فصل پنجم

واردات و صادرات

شرایط الزامی در واردات

ماده بیست و هشتم هفتم:

(1) هیچ نوع مواد غذایی (حیوانی و نباتی) به هیچ نحوی وارد افغانستان شده نمیتواند مگر اینکه دارای اسناد و مجوز قانونی در توافق با قوانین نافذ ملی و بین المللی بوده و به تفتیش توسط اداره های ذیصلاح بندر ورودی ارائه گردد.

(2) چگونگی و عدم ورود و سایر شرایط و مقتضیات لازم برای واردات مواد غذایی طی مقرره جداگانه تنظیم میگردد.

نمونه گیری و آزمایش

ماده بیست و نهم هشتم:

(1) کارمند ذیصلاح بعد از نمونه برداری طبق فقره اول این ماده، در حضور مالک، وارد کننده و یا شخصی مسؤل، مواد غذایی مشکوک را مهر و نشانی کند.

(2) مواد غذایی که از آن نمونه برداری صورت گرفته است، زمانی ترخیص میگردد که مواد غذایی به اساس تصدیق نامه رسمی ثابت گردد که مواد مذکور در مطابقت با شرایط مندرج این قانون میباشد.

(3) وارد کننده مکلف است مصارف هر نوع تفتیش، تجزیه و ذخیره در جریان تشخیص تجزیه و تحلیل را متحمل گردد.

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

لیبل گذاری و تنظیم مجدد

ماده سی و میست نهم:

- (1) توريد هر نوع مواد غذایی که با احکام مندرج این قانون مطابقت نداشته باشد، طبق احکام مندرج فقرة 2 این ماده، ممنوع میباشد.
- (2) هرگاه لیبل گذاری یا حالت دهی مجدد طبق این قانون در ميعاد معينه اجراء نگردد، وارد کننده چنین مواد غذایی با مصارف خویش مکلف به صادر ویا ازبین بردن آن مواد میگردد.
- (3) هرگاه وارد کننده در مورد صادر نمودن یا ازبین بردن مواد غذایی مندرج فقرة 2 این ماده اقدام ننماید، اداره کنترل غذا دستور ازبین بردن مواد غذایی وارداتی را صادر میکند.
- (4) تصمیم اداره کنترل غذا مبنی بر تخریب یا ازبین بردن مواد غذایی مندرج فقرة 3 مانع وصول مصارف تخریب و از بین بردن مواد مذکور از وارد کننده نمیکرد.

تقلیل تأثیرات منفی بر تجارت

ماده سی و یکم:

- (1) اداره کنترل غذا به منظور ازبین بردن تأثیرات منفی در تجارت، سطح حمایت را تشخیص و تعیین و طرز العمل های تفتیش واردات مواد غذایی را تاسیس مینماید.
- (2) به منظور بررسی و اطمینان از اجرای معیار های مصونیت غذایی در طرز العمل ها، اداره کنترل غذا از موارد ذیل اطمینان حاصل مینماید:
الف: معیارها بدون تأخیر غیر موجه و بدون اتخاذ روش نا مطلوب برای محصولات وارداتی نسبت به محصولات داخلی، اجراء گردیده باشد.
ب: اداره کنترل غذا به منظور تسهیل روند واردات به افغانستان برای کشور های ذی علاقه، اقدامات ذیل را اتخاذ مینماید:

- بنابر تقاضای درخواست کننده مدت پیش بینی شده طی مراحل درخواستی پیوسته را برای وی اطلاع میدهد.

- بدون معطلی تکمیل بودن اسناد را بررسی مینماید.
- متقاضی را به نحو کامل و درست از تمام کاستی ها در اسناد مطلع میسازد.
- نتیجه بررسی ها را در زود ترین فرصت ممکن به شکل کامل و درست آن به متقاضی ارسال مینماید تا اقدامات اصلاحی لازم را در مورد اتخاذ نماید.
- در صورتی که درخواست کاستی های داشته باشد، اداره کنترل غذا نظر به تقاضای متقاضی، تا جایی که عملی است، طرز العمل ها را در مورد پیشکش مینماید.
- نظر به درخواست، متقاضی را از وضعیت و مرحله بررسی ها آگاه ساخته و هر نوع تأخیر را در مورد توضیح میدهد.

(3) نیاز به معلومات باید به آنچه برای کنترل مناسب، تفتیش و تصویب طرز العمل ضروری است محدود باشد، به شمول تأیید استفاده از افزودنی ها یا برای ایجاد تحمل در برابر آلودگی غذا، نوشابه یا خوراکی جات حیوانی.

(4) محرمانه معلومات محصولات وارداتی در رابطه به کنترل، تفتیش و تأیید محصولات که مطلوبیت آن نسبت به محصولات داخلی کمتر نباشد، حفظ میگردد تا مفاد تجارتی در زمینه مورد حمایت قرار گیرد.

(5) هر نوع شرایط الزامی برای کنترل، تفتیش و تأیید نمونه های هر تولید، محدود به حدی که معقول و ضروری است، میباشد.

(6) هر نوع حق الزحمه که برای طرز العمل ها بر محصولات وارداتی تحمیل میگردد متساوی با هر حق الزحمه می باشد که بر محصولات داخلی یا محصولاتی که از کشور های دیگر نشأت میکنند از مصرف اصلی خدمت نباید بلندتر باشد.

(7) عین معیارهای که در تطبیق طرز العمل ها استفاده گردیده اند در تنظیم تسهیلات نیز استفاده گردد، و انتخاب نمونه های از محصولات وارداتی مانند محصولات داخلی صورت گیرد تا زحمت درخواست کننده گان، واردکننده گان، صادرکننده گان یا نماینده گان آنان، تقلیل یابد.

(8) هرگاه مشخصات یک محصول در نتیجه کنترل و تفتیش تغنیر پذیرد، در روشنائی مقررات نافذه مطابقت محصول مذکور با شرایط معیننه تشخیص داده میشود.

(9) بررسی شکایات در رابطه به تطبیق چنین طرز العمل ها مورد مطالعه قرار گرفته واقدمات اصلاحی در صورت توجیه شکایات، اتخاذ گردد.

فصل ششم جرایم و مجازات

قواعد صحی (حفظ الصحوی)

ماده سی و دومیکم:

تاجران مواد غذائی و کارمندان آنان مکلف اند تا تمام قواعد و مقررات لازم را که تحت این قانون وضع گردیده اند، مراعات نمایند، در صورت تخلف از جانب محکمه ذیصلاح محکوم به مجازات و جبران خساره، میگردد.

مواد غذائی غیر سالم

ماده سی و سومموم:

(1) مواد غذائی در حالات ذیل غیر سالم تلقی گردیده و فروش آن جرم پنداشته میشود:

- 1- موجودیت ماده زهری یا زیان آور در مواد غذائی .
- 2- بنحوی از انحاء برای مصرف انسان ها مناسب نبوده و به صحت زیان آور باشد.
- 3- تقلبی باشد

(2) فروشنده طبق فقره اول این ماده زمانی مجرم شناخته میشود که در نتیجه تشخیص، تحلیل و بررسی مواد غذائی مضر بودن آن به صحت انسان ها ثابت گردیده باشد.

مواد غذائی خلاف استتدر

ماده سی و چهارمسوم:

(1) هر شخصی که مواد غذائی را خلاف مقررات تجویز شده تهیه یا به فروش میرساند، مرتکب جرم شناخته میشود، مگر اینکه مواد غذائی مذکور در مطابقت با مقررره باشد.

(2) هر شخصی که مواد غذائی، بسته و یا ضمیمه آن را که خلاف نام تجویز شده برای آن غذا تهیه و به فروش برساند، مجرم تلقی میگردد. مگر اینکه مواد غذائی در مطابقت با مقررره باشد.

لیبل های غلط یا فریبنده

ماده سی و پنجم چهارم:

هر شخصی که غذائی را بشکل غلط و یا فریبنده بسته بندی یا لیبل گذاری نماید و یا آنرا به فروش برساند، متخلف شناخته شده و طبق احکام مندرج این قانون و سایر قوانین نافذ کشور مکلف به جبران خساره میباشد.

Formatted: Highlight

تخلفات و تخطی ها

ماده سی و ششمینج:

(1) اعمال و فعالیت های ذیل تخلف و تخطی از احکام مندرج این قانون محسوب میگردد:

1. تهیه، ذخیره، دستکاری یا فروش مواد غذائی تحت شرایط غیر صحی
2. مواد غذائی را خلاف احکام مندرج این قانون، وارد، صادر، تولید، ساخت، تهیه، ذخیره یا به فروش برساند.
3. تجارت مواد غذائی بدون مجوز قانونی مندرج این قانون و سایر قوانین نافذ کشور.
4. عدم تکمیل شرایط مندرج مواد 13 و 14 این قانون.
5. عدم ایجاد سیستم قابلیت ردیابی طبق احکام مندرج فقره اول ماده 16 این قانون.
6. عدم رعایت قواعد و مقررات حفظ الصحه مندرج این قانون.
7. عدم اطمینان از رعایت طرز العمل های لازم توسط کارمندان ایکه شغل یا تجارت مواد غذائی را پیشه اختیار نموده اند.
8. عدم رعایت طرز العمل لیبل گذاری طبق حکم مندرج ماده 29 این قانون.
9. عدم رعایت، تعقیب و عملی نموده اخطاریه های اصلاحی صادر شده طبق حکم مندرج ماده 25 این قانون.
10. هدر ساختن یا از بین بردن مواد غذائی ایکه نمونه آن به منظور تشخیص، تحلیل و ارزیابی طبق احکام مندرج این قانون برداشته شده باشد، **البته بعد از تثبیت ضرر.**
11. بدون اجازه قبلی، باز نمودن یا شکستن سرغچ و یا سایر علامات ایکه توسط کارمند ذیصلاح نشانی شده باشد.
12. عدم ارائه و تسهیل دسترسی به معلومات ایکه توسط کارمند ذیصلاح درخواست شده باشد.
13. ارائه معلومات نادرست برای کارمند ذیصلاح.
14. تلاش برای تحت نفوذ قرار دادن کارمند ذیصلاح در اجرای وظایف رسمی وی بر بنیاد این قانون.
15. وانمودن کردن اشخاص غیر مسئول منحیث کارمند ذیصلاح.
16. ضبط مواد غذائی خلاف احکام مندرج این قانون توسط کارمند ذیصلاح.
17. افشاء هر نوع معلوماتی که در جریان اجرای وظیفه رسمی تحت این قانون توسط کارمند ذیصلاح بدست آمده باشد، مگر اینکه از طرف محکمه ذیصلاح و یا امر وی افشاء چنین معلومات درخواست گردد.
18. سوء استفاده از صلاحیت های وظیفوی توسط کارمند ذیصلاح.

Formatted: Highlight

مثن اخیر حذف شد: Commented [h2]:

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

(2) هرگاه شرکت سهامی، شخص مسئول و یا یکی از نمایندگان آن قصداً مرتکب تخلف و یا تخطی از احکام مندرج این قانون گردد، طبق این قانون مجازات و یا مکلف به پرداخت جبران خساره میباشد.

نشر تبلیغات غلط یا گمراه کننده

ماده سی و هفتم:

نشر تبلیغات نادرست و گمراه کننده به منظور تحت تأثیر قرار دادن یا بلند بردن فروش هر نوع مواد غذایی ممنوع میباشد.

مجازات

ماده سی و هشتم:

(1) اشخاص ای که مرتکب تخلف و یا تخطی از احکام مندرج این قانون گردد، در مورد مجازات ذیل قابل تطبیق میباشد:

1- در مرحله اول محکمه دیصلاح میتواند مرتکب عمل خلاف را به پرداخت جریمه نقدی که از 50000 افغانی کمتر و از 500000 افغانی بیشتر نباشد و یا حبس که مدت آن از سه ماه کمتر و از یک سال بیشتر نباشد و یا هر دو، محکوم نماید.

2- در صورت تکرار تخلف محکمه دیصلاح میتواند مرتکب عمل خلاف را به پرداخت جریمه نقدی که از 250000 افغانی کمتر و از 100000 بیشتر نباشد یا حبس که مدت آن از شش ماه کمتر و از سه سال بیشتر نباشد و یا هر دو، محکوم نماید.

3- در صورت ادامه ارتکاب تخلف و تخطی محکمه دیصلاح میتواند مرتکب عمل مذکور را به پرداخت جریمه نقدی که از 500000 کمتر و از 5000000 بیشتر نباشد یا حبس که مدت آن کمتر از سه سال و بیشتر از پنج سال نباشد محکوم نماید.

(2) هرگاه تخطی یا تخلف اشخاص تثبیت گردد و طبق احکام مندرج فقره اول این ماده محکومیت آنها از طرف محکمه دیصلاح ثابت گردد، موارد ذیل نیز قابل تطبیق میباشد:

1- هر نوع جواز تولید و توزیع مواد غذایی شخص محکوم، مورد تعلیق قرار گرفته و یا فسخ میگردد.
2- هر نوع مواد غذایی، وسایل، محصولات، مواد و عناصریکه در ایجاد تخلف موثر بوده و یا در ارتکاب آن دخیل باشند، طبق تجویز محکمه دیصلاح ضبط و یا تخریب میگردد..

(3) هرگاه شخص متهم به ارتکاب جرم تحت این قانون گردد، محکمه دیصلاح میتواند قیل از محکومیت وی ممنوعیت های موقتی یا دایمی را در موارد ذیل وضع نماید:

1- استفاده از یک پروسه و وسیله معین در تجارت غذا

2- استفاده از تعمیرات یا متعلقات به منظور پیش برد تجارت غذا

3- با در نظر داشت تخلف، در مدیریت تجارت غذا مالک شرکت.

(4) بعد از ارزیابی تخلف، در صورت تصدیق کارمند دیصلاح مبنی بر عدم موجودیت دلایل و شرایط موجه محکومیت، محکمه میتواند حکم صادر شده موقتی مندرج حکم فقره (3) این ماده را، فسخ نماید.

فصل هفتم احکام متفرقه

حق استیناف

ماده سی و نهم:

(1) هر شخصی که در نتیجه اعمال و تصامیم کارمند ذیصلاح یا کارشناس رسمی طبق این قانون، متضرر شده است، میتواند به منظور جبران خساره طبق طرز العمل خاص به برد موظف در معیاد معینه استیناف طلب گردد.

(2) هرگاه شخص متضرر با تصمیم برد موظف رضایت نشان ندهد، شخص میتواند طبق احکام مندرج قوانین نافذ تجارتي به محکمه ذیصلاح مراجعه نماید.

Formatted: Highlight

عدم مسئولیت

ماده چهل و نهم:

اعضای برد، کارمندان ذیصلاح، کارشناس رسمی یا سایر کارکنان اداره کنترل غذا در برابر اعمالی که در اجرای وظایف مطابق به احکام مندرج این قانون با حسن نیت انجام داده است، متهم نگردیده و مورد پیگرد قانونی قرار نمیگیرند.

Formatted: Highlight

احتمالات

ماده چهل و یکم:

(1) طبق احکام این قانون هر سند یا تصدیقنامه ای که در جریان بررسی توسط رئیس، آمر لابراتوار رسمی یا توسط کارشناس رسمی امضاء و تصدیق میگردد، منحصبت مدرک اثباتیه مواد مندرج همان تصدیقنامه میباشد.

1- جانبی که مدرک بر علیه وی تهیه شده، میتواند جهت تثبیت صحت و سقم مدرک حضور کارشناس رسمی را لازمی داند.

2- تصدیقنامه مندرج این فقره زمانی میتواند منحصبت مدرک اثباتیه قبول گردد که قبل از محاکمه در مورد چنین تصدیقنامه برای شخصیکه مدرک علیه وی مطرح میشود، آگاهی لازم در مورد ازنه گردیده و کاپی تصدیقنامه مذکور را در اختیار وی نیز قرار داده شده باشد.

(2) مدارک و شواهد در مورد اینکه بسته حاوی از مواد غذایی در مطابقت با شرایط مندرج این قانون بوده، دارای نام، آدرس، علامت تجارتي راجستر شده بوده و یا تجارت مواد غذایی مذکور یا شخصی که توسط وی این غذا تولید، ساخته یا بسته شده باشد، مبنی بر صحت بودن تولید، پروسس، و بسته بندی توسط همان شخص یا صنعتگر غذا.

(3) هر نوع ماده که بصورت عام برای مصرف انسان ها بکار میرود، اگر فروش یا عرضه گردد، در معرض نمایش قرار داده شود یا برای فروش نگهداری شود، مگر اینکه خلاف آن ثابت گردد منحصبت مواد فروخته شده و یا مواد ای که برای استفاده انسان ها به فروش خواهد رسید پنداشته میشود.

(4) هر نوع ماده که بصورت عام برای مصرف انسان ها بکار رود و در یک محل به منظور تهیه، ذخیره، و یا فروش آن مواد موجود باشد، و سایر مواد ای که معمولاً در تولید و ساخت مواد غذایی برای انسان ها در یک محل به منظور تهیه، ذخیره و یا فروش آن مواد موجود باشد، منحصبت مواد برای مصرف انسان ها پنداشته میشود، مگر اینکه خلاف آن ثابت گردد.

Formatted: Highlight

(5) هر ماده که قابل استفاده در ترکیب یا تهیه مواد غذایی که معمولاً برای مصرف انسانها بکار میرود و در محل به منظور تهیه، ذخیره و یا فروش موجود باشد، منحصیث مواد قابل استفاده خوراکی انسانها پنداشته میشود، مگر اینکه خلاف آن ثابت گردد.

(6) هرگاه شخصی مواد غذایی را با نام مشخص و ستندرد های تجویز شده مطالبه نماید، مواد غذایی مذکور باید مطابق به مشخصات و ستندرد های همان مواد باشد.

حق دفاعیه

ماده چهل و دومیکم:

- (1) در جریان بررسی تخطی ها طبق احکام مندرج این قانون برای مرتکب قبل از محکومیت وی موقع داده میشود تا دلایل خویش را مبنی بر عدم تخطی از احکام مندرج این قانون ارائه نماید.
- (2) دفاعیه باید مطابق به شرایط مندرج ماده 30 صورت گیرد و باید ثابت سازد که بسته بندی و لیبل زنی غلط یا فریبنده نبوده است.
- (3) مدعی علیه مکلف است تا ثابت سازد که وی تبلیغات را نشر نکرده یا سبب نشر آن نگردیده است.
- (4) مدعی علیه مکلف است تا ثابت سازد که وی نمیدانست یا با سعی و تلاش مناسبی نتواند تشخیص دهد که تبلیغات غلط یا فریبنده بوده است.
- (5) منحصیث شخصی که تجارت وی نشر یا برای نشر شدن ترتیب میگردد، ثابت سازد که وی در جریان عادی تجارت آنرا بدست آورده و در محتوای آن تغییراتی نیاورده است.

Formatted: Highlight

وضع مقررده ها و طرز العمل ها

ماده چهل و سومم:

به منظور تطبیق بهتر احکام مندرج این قانون، وزارت محترم (-----) میتواند مقررده ها را طی مراحل، و لوايح و طرز العمل ها را در موارد ذیل طرح و تطبیق نماید:

- 1- کنترل زرع یا کشت، تولید، ساخت، ذخیره، حمل و نقل، باربندی، بسته بندی، لیبل گذاری و فروش تمام انواع غذا، بشمول غذایی که به صورت طبیعی تولید شده، از لحاظ ژنتیکی تغییر یافته، وابسته به رژیم غذایی بوده یا به اطفال یا گروه های دیگری ترتیب داده شده باشد.
- 2- تهیه، دستکاری و صرف غذا.
- 3- ساختار، تفتیش و اداره تجارت مواد غذایی، منجمله، هتل ها، خوابگاه ها، مارکیت ها، فروشگاه های بقالی و شغل یا تجارت فروش غذای روی جاده.
- 4- محلات و شرایطی که در آن حیوانات برای مصرف انسان ها، ذبح میشوند.
- 5- محلات و شرایطی که در آن مرغداری، محصولات ماهی، لبنیات و دیگر غذاهای حیوانی تولید، پروسس یا برای فروش بسته بندی میگرددند.
- 6- جاها و حالاتی که در آن نباتات برای غذا تولید میگرددند.
- 7- واردات و صادرات مواد غذایی، منجمله هر نوع اسناد و بازرسی های لازمه.
- 8- طرز العمل قابل اجرای صدور، تعلیق و فسخ جواز فعالیت تجارت مواد غذایی.

Formatted: Highlight

- 9- سطح قابل قبول افزودنی های غذایی، آلاینده های محیطی، ادویه جات حیوانی، حشره کش، و سایر باقی مانده ها یا سایر آلاینده های کیمیاوی و بیولوژیکی در غذا.
- 10- طرز العمل های که توسط کارمندان ذیصلاح، کارشناسان رسمی و لابراتوارهای رسمی در اجرای وظایف ایشان طبق احکام مندرج این قانون، مراعات گردد.
- 11- نابود و هدر کردن مواد غذایی غیر صحی.
- 12- حق الزحمه قابل پرداخت برای تفتیش و تجزیه مواد غذایی.
- 13- فورم های که به منظور این قانون باید استفاده گردد منجمله، درخواستها، جوازها، اجازه نامه ها، اختاریه های بهبودی و رسیدات برای مواد ضبط شده.
- 14- تخلفات و مجازات.
- 15- دیگر موضوعاتی که به منظور دسترسی به اهداف این قانون ضروری پنداشته شود.

تاریخ انفاذ

ماده چهل و چهارم:

این قانون بعد از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد. با انفاذ این قانون سایر قوانین مربوطه ملغی شمرده شده و در صورتیکه احکام این قانون با احکام سایر قوانین مربوطه کشور در تضاد واقع گردد، احکام این قانون ترجیح داده میشود.

Formatted: Highlight